

Zasady dotyczące realizacji projektów (AŚ, Ochrona Danych, 2007)

dr inż. Grzegorz J. Nalepa

19.02.2007

Streszczenie

Niniejszy dokument ma na celu *przypomnienie* (z racji tego, iż takie informacje studentom wyższych lat studiów wyższych muszą być znane) podstawowych zasad związanych z realizacją projektów studenckich, w tym przede wszystkim: stylu pracy, użyciu źródeł, a także praw autorskich.

1 Praca nad projektem

W wyniku pracy nad projektem powstaje *opracowanie pisemne, tekst*. Tekst musi mieć *strukturę logiczną*, która przekłada się na *reprezentację graficzną* (skład komputerowy).

W celu *efektywnej i poprawnej* realizacji projektu należy przyjąć odpowiedni styl pracy.

Przypomina się, że językiem projektu jest *język polski*. Oznacza to w szczególności poprawny: ortograficznie, gramatycznie i stylistycznie język polski.

1.1 Struktury dokumentu

Przykładowa struktura logiczna:

1. wstęp, opis dziedziny problemu, np.: zapewnienie poufności w systemach i sieciach komputerowych,

2. sformułowanie problemu, np.: zbadanie możliwości zapewnienia poufności przez użycie protokołów SSL/TLS,
3. opis rozwiązań związanych z projektem, np.: opis SSL/TLS
4. opis praktycznych testów, eksperymentów związanych z w.w., np.: opis procedury instalacji i testowania oprogramowania OpenSSL
5. podsumowanie i wnioski, np.: ocena możliwości SSL/TSL, kierunki przyszłego rozwoju,
6. bibliografia!!! (patrz p. 2).

Powyższa struktura logiczna musi się w sposób *spójny* i *przejrzysty* przekładać na reprezentację graficzną/skład, np. na *numerowane* punkty i podpunkty, akapity, style „wypunktowanie” czy „wyliczenie”, a także ilustrowana rysunkami, schematami, czy tabelami.

Strony dokumentacji muszą być *numerowane*. Na początku pracy musi być zamieszczony *spis treści* z *numerami stron*.

1.2 Styl i przebieg pracy

Praca nad projektem powinna być realizowana następująco:

1. Przemyślenie i *zrozumienie* problemu i celu projektu.
2. Wstępne opracowanie koncepcyjne struktury logicznej tekstu.
3. Zapisanie reprezentacji graficznej w postaci pliku, tj. punkty, ew. podpunkty; to jest *szkielet* projektu.
4. Wyszukanie i zebranie bibliografii.
5. Przegląd i selekcja bibliografii.
6. *Wpisanie* bibliografii do w.w. szkieletu, dokładnie, spójnie, konsekwentnie i zgodnie z przyjętym sposobem, (patrz p. 2).
7. Modyfikacje struktury logicznej i uzupełnienie szkieletu; powstaje *konспект* projektu, zawierający najważniejsze punkty i źródła na podstawie których będzie tworzony projekt.

8. Opracowywanie konkretnych punktów, na podstawie źródeł, własnej pracy i eksperymentów (ta faza może być zrównoleglona i podzielona pomiędzy członków grupy realizującej projekt).
9. Poprawki, modyfikacje, dyskusje z opiekunem, itp.
10. Opracowanie *wersji do recenzji* (100% treści!).
11. Recenzja opiekuna.
12. Naniesienie poprawek i stworzenie *wersji finalnej*.
13. Przekazanie wersji finalnej, w postaci wydruku i *elektronicznej* opiekunowi; powinny być przekazane pliki źródłowe (LaTeX, DOC (o ile dotyczy danego przedmiotu), rysunki) i wynikowe HTML, PDF.
14. Ocenienie projektu przez opiekuna.

2 Bibliografia i inne źródła

W pracy nad własnym projektem wykorzystuje się szereg źródeł różnego rodzaju. Źródła te należy:

1. spisać i *wykazać* na końcu tekstu projektu, w postaci *znormalizowanej*
2. na bieżąco *powoływać* się na nie w tekście projektu, w postaci *znormalizowanej*
3. ew. *cytować* w tekście projektu, wtedy konieczne jest również w.w. powołanie.

2.1 Wykazanie źródła, spis

Na końcu dokumentacji każdego projektu powinien *obowiązkowo* znaleźć się punkt zatytułowany „Bibliografia”. (ma być *dokładnie jeden* taki punkt, a nie np. kilka dla różnych rozdziałów) W tym punkcie należy wymienić *wszystkie* źródła, każdego rodzaju z jakich się korzystało w trakcie opracowywania projektu, tj.: książki, artykuły, czasopisma, strony WWW, i inne.

Wszystkie pozycje w wykazie powinny być ponumerowane i opisane w *identyczny, standaryzowany* sposób i powinny zawierać informacje o: autorze, tytule, ew. tłumaczu, jeżeli pozycja nie została napisana w języku

polskim, wydawnictwie, miejscu wydania (uzyskania, np. adres WWW), dacie wydania (ew. opublikowania, uaktualniania na stronie WWW). Proszę zwrócić uwagę na italicę przy składzie tytułu. Przykłady:

X. Bibliografia

- [1] Brian W. Kernighan, Dennis M. Ritchie, *Język ANSI C*, tłum. Danuta i Marek Kruszewscy, WNT, Warszawa 1994.

Odsyła się studentów do różnego typu wykazów publikacji, np.: <http://www.bpp.agh.edu.p>

2.2 Powołanie na źródło

Na wykazane wcześniej w wykazie (p. 2.1) źródło należy się *powoływać* w tych fragmentach tekstu które w jakiś sposób się do niego odnoszą, wiążą się z nim, powstały w oparciu o nie, itp. (przy czym nie ma mowy o wstawianiu fragmentów źródła do własnej pracy!). Powołanie ma mieć postać: „[X]”, ew. na kilka źródeł [X,Y,Z] (nie jest to jedyna, ale częsta postać powołania w artykułach naukowych w naukach przyrodniczych i technicznych). Na przykład: „...oprogramowanie zostało zaimplementowane w języku ANSI C [1]”.

2.3 Cytowanie źródła

Jeżeli w pracy zachodzi konieczność dosłownego przytoczenia źródła, np. w celu oparcia się na zawartych w nim pojęciach, definicjach, podjęcia dyskusji z jego autorem, wtedy należy źródło *zacytować* (dosłownie) i zaznaczyć cytaty cudzysłowami i powołaniem na źródło (p. 2.2) (można również zaznaczyć stronę/strony z których pochodzi cytat, w postaci przypisu).

2.4 Użycie rysunków

Jeżeli w pracy wykorzystuje się (wstawia się, przerysowuje) rysunki czy zdjęcia pochodzące ze źródła, to należy to wprost zaznaczyć w *podpisie* rysunku, np.: „Rysunek 2. Struktura sieci (za [3])”

2.5 Korzystanie z dokumentacji źródłowej

Trzeba również pamiętać, aby w miarę możliwości, korzystać z *dokumentacji źródłowej*, tzn. powoływać się na oryginalnych autorów koncepcji, rozwiązań do których się odnosimy. W tym celu należy analizować źródła z których się korzysta pod kątem źródeł na których one są oparte.

3 Prawa autorskie

Pisane teksty (jak i ich tłumaczenia) są chronione *prawem autorskim*. Podpisywanie się pod tekstem jest deklaracją, że jest się jego autorem i co za tym idzie właścicielem praw autorskich. Jeżeli w tekście wykorzystywano w jakiś sposób inne teksty należy to odpowiednio *zaznaczyć*, patrz p. 2.1-2.3. Osoby które korzystają ze źródeł nie powołując się na nie ***naruszają prawa autorskie!***. Jest to działanie:

- nieuczciwe,
- niezgodne z prawem,
- niedopuszczalne.

Podsumowanie dla osób „rozumiejących inaczej”: *wstawianie fragmentów cudzych tekstów do swoich bez powoływanie się na źródła jest naganne i niedopuszczalne, i jako takie będzie **karane!***

4 Uwagi szczegółowe dotyczące projektu Ochrona Danych AŚ

Biorąc pod uwagę doświadczenia z pracy z większością grup, przypomina/doprecyzowuje/ustala się co następuje:

- Obecność na ustalonych wcześniej z każdą grupą spotkaniach projektowych jest *obowiązkowa*.
- *Warunkiem koniecznym* uczestnictwa w poniedziałkowym spotkaniu jest *wcześniejsze* przesłanie drogą e-mailową bieżącej wersji opracowania w postaci elektronicznej (DOC/PDF).

- *Nieprzekraczalnym* terminem przesłania w.w. opracowania jest poprzedzający *czwartek g. 12:00* (pozwoli to opiekunowi projektu na przeczytanie opracowania do poniedziałku).
- Pomyślne zakończenie projektu na *ocenę pozytywną* jest możliwe *wyłącznie* w przypadku dostarczenia *finalnej* wersji projektu *na tydzień przed* zakończeniem semestru (pozwoli to na ostatnią recenzję i ostatnie poprawki przed zakończeniem sesji letniej).
- Nietrudno (?) się domyślić, że znajomość niniejszego dokumentu i stosowanie się do niego są *obowiązkowe*.

UWAGA: każdy email ma zawierać tytuł projektu, skład grupy i ew. uwagi o fazie jego realizacji.